

Het nut van publieke banken voor een
samenleving op maat van het klimaat

FAIRFIN
meer dan geld

“Is er nood aan een publieke ontwikkelingsbank? De keuze tussen overheidsbanken of private banken is veeleer op ideologie gestoeld. Het is vooral van belang dat de beschikbare middelen goed worden aangewend.”

Michel Delbaere, voorzitter strategisch comité nationaal investeringspact in federaal parlement (december 2017)

Toewijzing middelen

- Grootbanken in België financierden fossiele brandstoffen de laatste jaren nog met miljarden euro. (onderzoek klimaatcoalitie)
- Internationaal onderzoek (Bankwijzer) naar hoofdzakelijk privé grootbanken toonde aan dat in periode 2009-2014 voor elke euro die naar hernieuwbare energie ging, er 9 naar fossiele brandstoffen gingen
- Toewijzing middelen door privé banken niet op schema klimaattransitie

Publieke bank?

- Publieke bank niet automatisch goed voor klimaat: ook veel voorbeelden publieke banken die met financiering klimaatprobleem verergeren.
- Maar: publiek karakter biedt **MOGELIJKHEID** om maatschappelijk mandaat zoals financiering transitie centraal te zetten in missie bank.
- Bij privé-bank zal maximaliseren aandeelhouderswaarde altijd op eerste plaats komen
-

When the going gets tough, the tough get going!

- Publieke banken werken contracyclisch:
- Wanneer het economisch slecht gaat, treedt kredietschaarste op in privé-markt. Publieke banken financieren door of schakelen hoger.
- Transitie vereist 30 jarige investeringsmarathon. Enkel vertrouwen op privé-banken is een gok op 30 jaar zonder crisis.
- Stranded assets/too big to fail belangrijke aandachtspunten

Internationale instellingen

- Heel wat internationale instellingen bevelen aan om publieke banken in te schakelen voor klimaattransitie:
- UNEP
- OESO
- Europese Commissie

Publieke banken nemen voortouw

- Wereldbank nam voortouw om projectfinanciering fossiele brandstoffen terug te schroeven: steenkool (2013), olie en gas (2017).
- → wijziging beleid privé-banken volgde later
- KfW: Publieke investeringsbank Duitsland speelt voortrekkersrol in financiering energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

Eigen land

- We hebben een publieke bank: Belfius. Maar verkoop voorzien door regering
- Rapport High Level Expert Group toekomst financiële sector adviseerde te letten op impact op controle over kritische dienstverlening aan economie (oa krediet) van verkoop.
- OESO: vergroening bestaande publ. bank bespaart kosten en tijd in vgl met creatie nieuwe ontwikkelingsbank.
- Belfius goed geschikt wegens specialiteit financiering lokale OH.
- Samenwerking met EIB is interessant, maar

Cruciale factor: beheer

- Om maatschappelijke opdracht te laten slagen moet ze afgeschermd worden van politieke inmenging:
- Een democratie kan kader scheppen waarin het regels en kader maatschappelijke opdracht definieert en opvolgt
- Toepassing ervan aan politiek onafhankelijke structuur overlaat
- Adair Turner, ex-Britse financiële toezichthouder, hanteert gelijkaardige argumentatie voor alternatief centrale banken beleid dat een ander cruciaal element in